

Buletin Informativ 15-29 februarie 2020

CUPRINS

AUTONOMIA LOCALĂ – ÎNTRE RESTANȚELE AUTORITĂȚILOR CENTRALE ȘI REALIZĂRILE OBTINUTE DE PRIMARI!.....	3
VIORREL FURDUI: „ÎNFRĂȚIRILE SI PARTENERIATELE ÎNTRE LOCALITĂȚILE DIN RM CU CELE DIN ROMÂNIA - O CALE SIGURĂ DE ALINIERE LA STANDARDE UE ȘI DE DEZVOLTARE LOCALĂ.”.....	4
A AVUT LOC CONFERINȚA DE LANSARE A PROIECTULUI SUSȚINUT DE GUVERNUL NORVEGIEI PRIVIND CONSOLIDAREA BAZEI DE CARTOGRAFIERE ȘI DATELOR CADASTRALE! CALM ESTE PARTENERUL PROIECTULUI!.....	6
UN NOU PROGRAM DE COOPERARE ROMÂNIA-REPUBLICA MOLDOVA VA FI FINANȚAT DE CĂTRE UNIUNEA EUROPEANĂ!.....	8
AUTORITĂȚILE LOCALE DIN RM VOR FI BENEFICIARE ALE UNUI PROIECT IMPORTANT IMPLEMENTAT ÎN ROMÂNIA!.....	9
VALERIU BANDALAC, PRIMAR DE LIMBENII VECHI, GLODENI: „PARTICIPAREA CALM-ULUI LA DEZBATEREA PROIECTELOR DE LEGE ESTE ÎN AVANTAJUL PRIMĂRIILOR”.....	10
IVAN PLUTĂ, PRIMAR AL SATULUI COBANI, RAIONUL GLODENI: „AM INIȚIAT UN PROIECT PENTRU A ASIGURA CU ALIMENTELE NECESARE MAI MULTE FAMILII SOCIAL-VULNERABILE”.....	12
ILIE CALISTRU, PRIMAR DE CIUCIULEA, GLODENI: „OAMENII TREBUIE SĂ TRĂIASCĂ DECENT ÎN LOCALITĂȚILE LOR, PENTRU CĂ ACASĂ E CEL MAI BINE”.....	13
PRIMARUL ORAȘULUI LEOVA ALEXANDRU BUJOREAN: „AUTORITĂȚILE CENTRALE DIN ROMÂNIA PAR A FI ÎN SUBORDINEA PRIMARILOR ȘI NU INVERS”.....	15
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI KLAUS IOHANNIS CĂTRE PREȘEDINTELE CALM TATIANA BADAN: „NU UITĂM NICIODATĂ DE VOI”.....	17
PRIMARI DIN REPUBLICA MOLDOVA PREMIAȚI CU CEA MAI ÎNALTĂ DISTINCȚIE DIN PARTEA ASOCIAȚIEI COMUNELOR DIN ROMANIA!.....	20
PREȘEDINTELE EXECUTIV AL ASOCIAȚIEI ORAȘELOR DIN ROMÂNIA IONEL CHIRIȚĂ: „VOM SOLICITA GUVERNULUI ROMÂNIEI SĂ CREEZE UN MECANISM EFICIENT DE SUSȚINERE A COMUNITĂȚILOR LOCALE DIN REPUBLICA MOLDOVA”.....	21

PRIMARUL ORAȘULUI BUCOVĂȚ MARIANA DÎMCENCO „N-AM ȘTIUT CĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA MAI SUNT OAMENI ATÂT DE PRIETENOȘI ȘI SĂRITORI LA NEVOIE".....23

CALM FAȚĂ ÎN FAȚĂ CU CONDUCEREA ROMÂNIEI: ESTE NEVOIE DE O NOUĂ ABORDARE ȘI MAI MULT SUPORT DIRECT PENTRU APL DIN RM!.....25

"RM TREBUIE SĂ HOTĂRASCĂ ÎNTR-UN TERMEN FOARTE SCURT DACĂ VREA ÎN UE SAU VREA ÎNAPOI ÎN SPAȚIUL EURO-ASIATIC PENTRU CĂ VOR FI ANI, DAR NU MULȚI, ÎN CARE SE VA INVESTI ACOLO DUPĂ CARE ACEST PROCES VA FI BLOCAT, ATÂT TIMP CÂT NOI VREM DE LA EUROPA DOAR BANII, VREM DE LA ROMÂNI DOAR BANII, DAR NU VREM ȘI NIȘTE REGULI CLARE DE JOC.".....26

GEORGE DAMIAN, PRIMARUL COMUNEI CIUGUD, JUDEȚUL ALBA: „CÂND MERGEM ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI VEDEM CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎNȚELEGEM CĂ AR TREBUI SĂ NE REAȘEZĂM GÂNDURILE ȘI VIZIUNILE".....28

AUTONOMIA LOCALĂ – ÎNTRE RESTANTELE AUTORITĂȚILOR CENTRALE ȘI REALIZĂRILE OBTINUTE DE PRIMARI!

PENTRU O AUTONOMIE LOCALĂ ȘI DESCENTRALIZARE REALĂ!
www.calm.md
www.facebook.com/calm.md
e-mail: info@calm.md

VOCEA

AUTORITĂȚILOR LOCALE

BULETINUL INFORMATIV AL CONGRESULUI AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA nr. 2 (71), 2020

VIORUL FURDUI CĂTRE REPREZENTANȚII APL DE ZIUA AUTONOMIEI LOCALE: „PENTRU MULȚI DINTRE CETĂȚENII DORINȚA DE A RĂMĂNE ÎN ACEASTĂ ȚARĂ ȘI DE A VEDEA O LUMINĂ ÎN FAȚA SE MATERIALIZEAZĂ PRIN ÎMPPLICAREA DVS!”

LA MULȚI ANI, REPREZENTANȚII AI APL: LA MULȚI ANI, AUTONOMIE LOCALĂ!

INCIL DE PEAN UNIC

TATIANA BADAN:

AUTONOMIA LOCALĂ - ULTIMA SPERANȚĂ A SATELOR ȘI ORAȘELOR DIN REPUBLICA MOLDOVA!

CONGRESUL AUTORITĂȚILOR LOCALE DIN MOLDOVA: „Nu mai avem timp, e nevoie de acțiuni concrete!”

ION CHICU, PRIM-MINISTRUL REPUBLICII MOLDOVA:

„In această sală nu sunt străini, și nu sper că țările scandinave nu vor rămâne doar pe hârtie!”

În contextul în care la 1 februarie am sărbătorit Ziua Autonomiei Locale și a Lucrătorului din Administrația Publică Locală, noul număr al ziarului „Vocea Administrației Locale” are ca subiect principal anume acest subiect. Ce semnificație are această zi, de ce a fost nevoie de o asemenea sărbătoare dar și câtă autonomie locală avem în Republica Moldova aflăm de la președintele Congresului Autorităților Locale din Moldova (CALM) Tatiana Badan și directorul executiv al CALM Viorel Furdui.

Democrația locală și regională în Republica Moldova a fost subiectul unei radiografii detaliate a raporturilor Congresului Autorităților Locale și Regionale al Consiliului European pentru Republica Moldova Marc Cools (Belgia) și Gunn Marit Helgesen (Norvegia). Îngrijorările dar și recomandările raporturilor pentru autoritățile centrale de la Chișinău pentru ca dezvoltarea autonomiei și democrației locale să cunoască un nou imbold le

descoperim la pagina 3.

La paginile 6-8 ne informăm despre subiectele abordate de către aleșii locali la întrevvedereea cu premierului Ion Chicu. Serviciile CALM și modele de bune practici ale Norvegiei au fost prezentate primarilor la primul mandat, mai multe detalii găsim la pagina 9. Ambasadorul României în Republica Moldova Daniel Ioniță explică de ce autoritățile de la București vor schimba logica finanțării pentru Republica Moldova și ce proiecte vor fi finanțate de acum încolo. Tot în acest număr al ziarului citim despre cum va influența decizia Uniunii Europene de a investi, până în anul 2025, aproape 23 milioane de euro în municipiile Cahul și Ungheni. Experții în populație și demografie atenționează că în ultimii ani au dispărut 150 de sate din Republica Moldova. Ce putem face pentru a stopa acest fenomen ne spun aleșii locali Nicolae Tudoreanu și Ion Dolganiuc (pagina 12).

La rubrica „Ai noștri, ca brazil” îi cunoaștem pe Nicolae Dandiș, primarul municipiului Cahul; Valentin Guțan, primarul orașului Cricova; Anatolie Pînzaru, primarul comunei Cremenciug, Soroca; Iurie Ostavciuc, vicepreședintele raionului Drochia; Ion Vârlan, primarul orașului Mărculești; Lilia Pilipețchi, primarului municipiului Soroca; Iurie Gangan, primarul orașului Florești; Sergiu Andronachi, primarul orașului Cimișlia; Ghenadie Pereteatcu, primarul de Băxani, Soroca; Mihail Rotăraș, primarul de Nicoreni, Drochia; Iurie Cheleş, primar de Cernița, Florești; Ludmila Nistor, primarul comunei Pârlița, Ungheni; Aliona Cojocar, primar de Gura Căinarului, Florești; Igor Crăciun, primar de Cojușna, Strășeni; Silvia Leșan, primar de Schineni, Soroca; Galina Burduja, primar de Lunga, Florești; Iurie Potorac, primarul comunei Cuhureștii de Jos, Fălești;

Ludmila Zdraguș, primar de Ștefănești, Florești; Veronica Cupcea, primarul comunei Sărătenii Vechi, Telenești; Valeriu Lazarenco, primar de Leușeni, Telenești; Ion Lupașcu, primar de Mîndîc, Drochia; Ala Mazureac, primar de Cernoleuca, Dondușeni; Veaceslav Magaleas, primar de Sofia, Drochia; Aureliu Guțan, primar de Plop, Dondușeni și Alina Semeniuc, primar de Crișcăuți, Dondușeni.

Acestea, dar și alte subiecte de interes pentru autoritățile locale și cetățenii responsabili găsim în noul număr al buletinului informativ „Vocea Autorităților Locale”. Ziarul este distribuit în toate primăriile din Republica Moldova. Oamenii informați sunt puternici!

Serviciul de Comunicare al CALM

Ziarul poate fi accesat la următorul link:

http://calm.md/public/files/ziarul_vocea_autoritatilor_locale/CALM_nr_2_2020.pdf

VIOREL FURDUI: „ÎNFRĂTIRILE ȘI PARTENERIATELE ÎNTRE LOCALITĂȚILE DIN RM CU CELE DIN ROMÂNIA - O CALE SIGURĂ DE ALINIERE LA STANDARDE UE ȘI DE DEZVOLTARE LOCALĂ.”

Fără acces direct la fondurile europene importante și experiența de succes a colectivităților locale din țările UE nu putem vorbi despre dezvoltarea și modernizarea reală a Republicii Moldova!

Cooperarea dintre autoritățile locale din România și Republica Moldova marchează anul acesta un deceniu. În acest timp au fost stabilite relații de prietenie, efectuate schimburi de experiență și implementate diverse proiecte atât la nivel local, cât și național. Despre mai

multe aspecte ale acestei colaborări a vorbit directorul executiv al CALM Viorel Furdui în cadrul emisiunii „Vector European” de la Moldova 1.

Întrebat despre numărul localităților înfrățite, directorul executiv al CALM a menționat că acest proces s-a intensificat foarte mult în ultimii 5-7 ani. „Conform datelor noastre sunt peste 500 de asemenea acte, există și înfrățiri multiple, o localitate din Republica Moldova poate fi înfrățită cu mai multe localități din România și invers.” Potrivit lui Viorel Furdui, semnificația acestor acte este extrem de importantă pentru ambele părți, ținând cont de contextul istoric, național, cultural etc. **De asemenea, prin intermediul acestor înfrățiri, colectivitățile locale din Republica Moldova au o mare șansă de a se apropia de anumite standarde europene ale administrației publice. „Știm foarte bine că în ultimii 20 de ani România a progresat enorm, astăzi fiind una dintre țările care se dezvoltă foarte dinamic, cu una dintre cele mai mari creșteri economice din țările UE. Acest lucru se vede foarte bine atunci când treci hotarul - infrastructura, drumurile și alte aspecte sunt cele ce caracterizează ceea ce numim noi dezvoltare.”**

Vorbind despre ordonanța de urgență adoptată de Guvernul României în 2016 ce a permis autorităților locale din România să sprijine financiar și să implementeze diverse proiecte în localitățile din Republica Moldova, Viorel Furdui a scos în evidență faptul că astfel a devenit posibilă dotarea mai multor grădinițe cu mobilier oferit de către primăriile din România, unele APL de la noi au primit tehnică specială pentru repararea și curățarea drumurilor, au fost finanțate diverse vizite ale copiilor noștri peste Prut etc. „În dependență de posibilitățile financiare, au fost și unele proiecte destul de mari cum ar fi construirea unor instituții educaționale. De exemplu, la Ruseștii Noi din Ialoveni a fost construită o grădiniță cu suportul Consiliu județean Dâmbovița.” Directorul executiv al CALM a declarat că acest proces ia acum amploare deoarece nu a trecut atât de mult timp de la adoptarea acestei ordonanțe, iar tot mai multe comunități locale din România își manifestă interesul de a contribui și la dezvoltarea comunităților locale din Republica Moldova cu care sunt înfrățite.

În cadrul aceleiași emisiuni s-a amintit despre acordul de parteneriat semnat de CALM și Asociația Orașelor din România în 2018. Una dintre activitățile comune ale celor două asociații a fost reuniunea primarilor de orașe din cele două state ce a avut loc recent, la Gura Humorului. Viorel Furdui a fost de părere că anume datorită acestor relații foarte bune cu asociațiile autorităților locale din România a fost posibilă adoptarea acelei ordonanțe de Guvern despre care s-a vorbit mai sus, au fost sesizate autoritățile din România asupra necesității de a acorda mai multă atenție APL din RM, prin intermediul unor programe speciale și prin dezvoltarea unor relații directe între APL din cele două state. „Cred că avem rezultate pozitive și numărul acestora tinde să crească.” În ceea ce privește vizita recentă la Gura Humorului, reprezentantul CALM a afirmat că împreună cu 18 primari de orașe din RM au participat la ședințele Asociației Orașelor din România. „Încă o dată am simțit sprijinul pentru această idee pe care o promovăm de mai mulți ani, de a solicita, în comun, autorităților din România să acorde o atenție mai sporită acestor relații directe și necesității finanțării fără intermediari a proiectelor comune ale APL din România și Republica Moldova, inclusiv programe speciale din partea Guvernului României cu acces direct pentru APL din RM.” Viorel Furdui a explicat că aceste abordări sunt necesare deoarece, din păcate, finanțările anterioare nu întotdeauna ajungeau la destinație sau erau distribuite conform unor criterii obiective.

Vorbind despre programele Guvernului României destinate APL din Republica Moldova a fost menționat faptul că Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației din România a anunțat lansarea unui nou program bilateral România-Republica Moldova, prevăzut pentru

perioada 2021-2027. În acest context, Viorel Furdui a afirmat că pentru dezvoltarea localităților noastre este nevoie de investiții. **„Toate discuțiile referitor la dezvoltarea RM, problemele ce nu permit dezvoltarea infrastructurii, drumurilor, apă, canal, iluminat stradal etc vor rămâne fără soluții dacă nu vom avea resurse, fonduri.”** Directorul executiv al CALM a amintit că economia RM nici într-o mică măsură nu generează soldurile necesare pentru a dezvolta statul, iar accesul la fonduri este una dintre soluțiile care ar permite comunităților locale să-și dezvolte infrastructura. „Doar în paralel cu acest proces de creare a condițiilor de viață decentă în comunitățile noastre locale vom putea lansa obiective ce ar motiva reîntoarcerea oamenilor acasă”, a concluzionat directorul executiv al CALM.

Serviciul de Comunicare al CALM

A AVUT LOC CONFERINȚA DE LANSARE A PROIECTULUI SUSTINUT DE GUVERNUL NORVEGIEI PRIVIND CONSOLIDAREA BAZEI DE CARTOGRAFIERE ȘI DATELOR CADASTRALE! CALM ESTE PARTENERUL PROIECTULUI!

Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a participat la conferința de lansare a proiectului susținut de Guvernul Norvegiei privind consolidarea bazei de cartografiere, datelor cadastrale și susținerea autorităților locale și centrale în utilizarea și aplicarea datelor și sistemelor geospațiale.

Participanților le-au fost prezentate activitățile și planurile proiectului. De asemenea, au fost trecute în revistă experiența și principiile sistemului geospațial și cadastral din Norvegia.

Reprezentanții întreprinderii specializate ÎS „INGEOCAD”, ai Agenției Cadastru și Relații Funciare și ai Agenției Servicii publice au informat participanții despre rezultatele proiectelor precedente susținute de Guvernul Norvegiei în domeniul cadastru.

Spre deosebire de proiectele anterioare, cel actual este direcționat, în mare parte, spre APL - utilizatorii principali ai sistemelor geospațiale și a informației cadastrale. Congresul Autorităților Locale din Moldova și Asociația Norvegiană a Autorităților Locale KS sunt partenerii proiectului. La evenimentul de lansare au participat mai mulți reprezentanți ai APL de nivelul unu și doi, dar și experți ai CALM.

Reprezentanții municipiilor Chișinău și Orhei au făcut prezentări impresionante despre utilizarea informației cadastrale, sistemele geospațiale avansate create de aceste localități, utilizarea datelor cadastrale la nivelul municipiilor respective. Din prezentările făcute, rezultă că municipiile Chișinău și Orhei nu au probleme majore privind accesul la datele cadastrale, în ambele cazuri au fost create sisteme geospațiale proprii, la baza cărora sunt obiective specifice acestor municipii.

La eveniment a fost scos în evidență faptul că toate platformele geospațiale trebuie să fie utilizate gratuit și să fie liber disponibile, inclusiv online. Mai multe țări, printre care și Elveția au pus anumite restricții legale la cumpărarea softurilor de către autoritățile publice. Recomandarea colegilor din Norvegia este ca toate informații geospațiale să fie prezentate, mai ales în Republica Moldova, pe platforme gratuite, care sunt multe și liber disponibile online. **În acest context a fost menționată platforma QGIS 3.10 A Coruna.**

Totodată, a fost scos în evidență faptul că la Agenția Relații Funciare și Cadastru sunt disponibile mai multe informații destul de ample, nu doar privind clădirile și terenurile, dar și cele ce vizează alte utilități publice: țevi, linii electronice, instalații, gazoducte și apeducte magistrale, etc, situate la suprafață dar și sub pământ. Există și multe date calitative, atribuite la descrierea diferitor caracteristici speciale ale proprietăților. **În mod special au fost prezentate două platforme în acest sens: moldova-map.md si geoportalinds.gov.md.**

Deocamdată nu toată informația din toate localitățile este disponibilă, deși în multe cazuri există unele date dar și instrumente de bază pentru prelucrarea și analiza acestora. La completarea acestei platformei cu date din toată țara încă se mai lucrează.

Agenția Relații Funciare și Cadastru și-a manifestat deschiderea în vederea cooperării cu autoritățile locale. Astfel a fost lansată invitația pentru APL de a se adresa cu solicitări de implicare în activitățile proiectului, cu hărți interactive pe suport de hârtie specială, cu posibilitatea de a desena și de șterge anumite schimbări necesare, de a solicita instruiri, inclusiv privind introducerea sistemelor geospațiale în cadrul primăriilor. Reprezentanții ÎS „INGEOCAD”, de asemenea, au fost foarte receptivi în ceea ce privește cooperarea cu APL.

Persoana de contact este Dna Maria Ovdii, managerul local al proiectului. Cei interesați pot scrie Agenției Cadastru dar și întreprinderii INGEOCAD, iar mesajele vor fi expediate persoanelor relevante.

info@arfc.gov.md

info@ingecad.md

Serviciul de Comunicare al CALM

UN NOU PROGRAM DE COOPERARE ROMÂNIA-REPUBLICA MOLDOVA VA FI FINANTAT DE CĂTRE UNIUNEA EUROPEANĂ!

Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației din România anunță despre lansarea unui nou program bilateral, România-Republica Moldova 2021-2027.

Prin Documentul Comun pentru programele NEXT (Joint Paper) emis de Comisia Europeană în luna ianuarie 2020 se recomandă concentrarea tematică a finanțării pe următoarele obiective:

- obiectivul de politică 4 (*A smarter Europe and its neighbourhood*) cu concentrare pe șomaj, educație, sănătate și incluziune socială;
- obiectivul de politică 3 (*A more connected Europe and its neighbourhood*) cu concentrare pe infrastructură sustenabilă, inteligentă și intermodală și conectivitate digitală;
- obiectivul specific INTERREG 1 (*A better cooperation governance for Europe and its neighbourhood*) cu concentrare pe capacitate instituțională, societate civilă, minorități;
- obiectivul specific INTERREG 2 (*A safer and more secure Europe and its neighbourhood*) cu concentrare pe managementul frontierelor.

În perioada imediat următoare va demara procesul de programare prin constituirea unui comitet comun de programare, în cadrul căruia, în urma consultărilor și analizelor se va lua decizia cu privire la obiectivele și activitățile pentru care se va acorda finanțare.

Amintim că în perioada 2014 – 2020, România cooperează cu Republica Moldova în cadrul unui program bilateral finanțat din Instrumentul European de Vecinătate (ENI): Programul

Operațional Comun România-Republica Moldova. Aria eligibilă include județele Botoșani, Iași, Vaslui, Galați din România și întregul teritoriu al Republicii Moldova.

Programul are un buget total de 89,1 milioane euro (dintre care 81 milioane euro reprezintă fonduri ENI și 8,1 milioane euro reprezintă cofinanțarea pe care trebuie să o asigure beneficiarii din țările participante).

Autoritate de Management a Programului este în cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Administrației Publice. La Iași, în cadrul Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră funcționează **Secretariatul Tehnic Comun**, cu un punct de lucru la Chișinău. Rolul de Autoritate Națională în Republica Moldova este asigurat de către Ministerul Finanțelor.

Sursa: www.calm.md

AUTORITĂȚILE LOCALE DIN RM VOR FI BENEFICIARE ALE UNUI PROIECT IMPORTANT IMPLEMENTAT ÎN ROMÂNIA!

CALM a participat la conferința de deschidere a Proiectului implementat de către APL din România cu susținerea Norvegiei "Îmbunătățirea accesului și a calității serviciilor pentru cetățeni - o administrație publică transparentă și responsabilă". La evenimentul ce s-a desfășurat la București au participat reprezentanți ai Asociației Comunelor din România, ai Asociației Municipiilor din România, ai Congresului Autorităților Locale din Republica Moldova și ai Asociației Autorităților Locale din Norvegia (KS).

Obiectivul general al proiectului este consolidarea capacităților administrației locale din România și Republica Moldova.

Astfel, în perioada 2020-2022 vor fi organizate sesiuni de informare și instruire pentru reprezentanți ai comunelor și municipiilor din România, dar și pentru APL din RM privind transparența decizională la nivel local; etica organizațională asumată de factorii de decizie din instituțiile APL prin exemple de bună practică din spațiul European (Norvegia); incompatibilități, de la concept legislativ la felul în care trebuie să aplicăm normele legislative în așa fel încât aleșii

locali și funcționarii publici să nu mai fie subiecții unor astfel de anchete; conflictul de interese. De asemenea, pe toată durata proiectului va fi creat și dezvoltat un Centru de informare. Toate rezultatele proiectului vor fi transferate către CALM.

Directorul executiv al CALM Viorel Furdui a felicitat beneficiarii proiectului deoarece „Norvegia este una dintre puținele state care acordă o atenție sporită asupra nivelului local de administrare”. Viorel Furdui a mulțumit pentru inițiativa de a include și reprezentanți APL din Republica Moldova în lucrările acestui proiect.

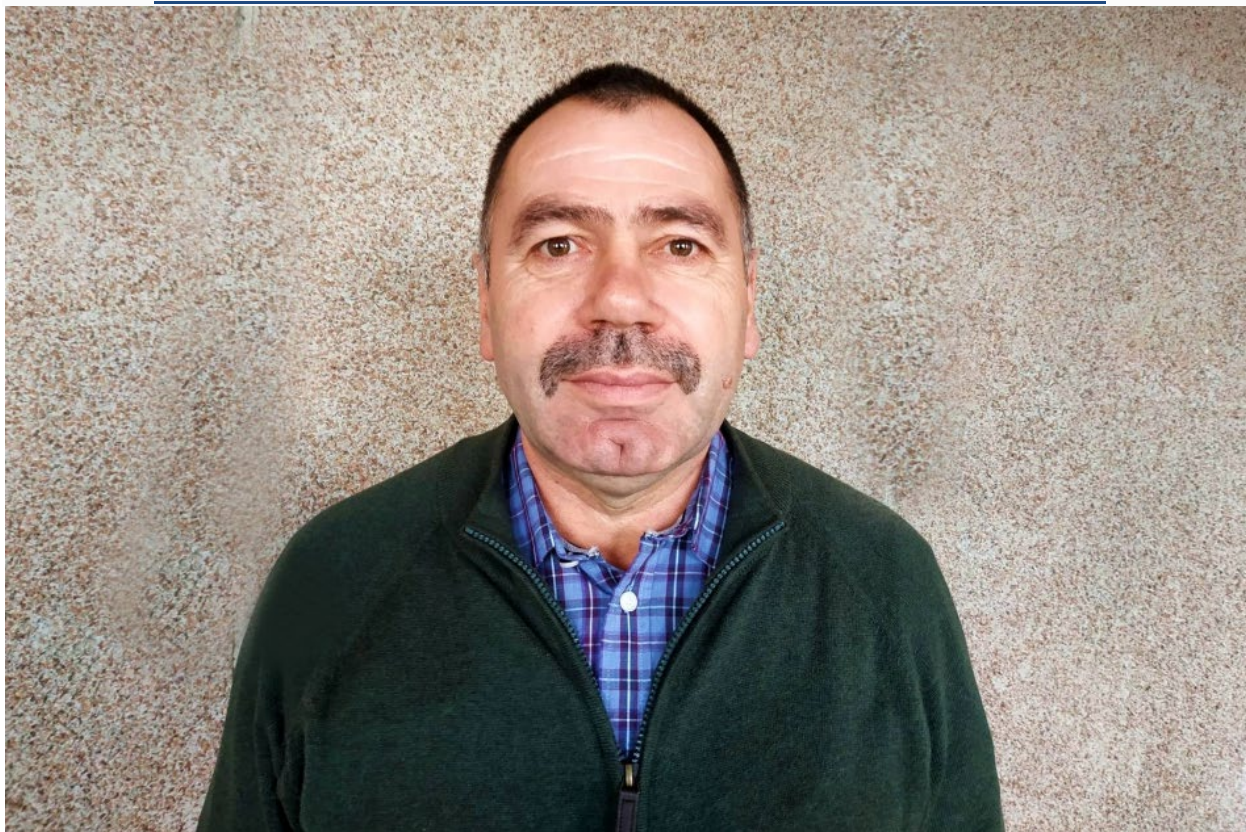
Mariana Gaju, președintele Ligii Femeilor-Primar de Comune din România a afirmat că în cei peste 20 de ani de activitate în APL nu a întâlnit niciodată un proiect de o asemenea anvergură. „Este o șansă unică pentru reprezentanții APL din Republica Moldova și așa cum Norvegia ne transferă din bunele lor practici, trebuie și noi să-i susținem pe frații noștri de dincolo de Prut”.

Proiectul este susținut de Norvegia în cadrul Programului Dezvoltare Locală.

Managerul proiectului este Asociația Comunelor din Romania.

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

VALERIU BANDALAC, PRIMAR DE LIMBENII VECHI, GLODENI: „PARTICIPAREA CALM-ULUI LA DEZBATEREA PROIECTELOR DE LEGE ESTE ÎN AVANTAJUL PRIMĂRIILOR”

Valeriu Bandalac este primarul satului Limbenii Vechi, Glodeni. Spune că deși amplasarea geografică a localității permite consătenilor să-și găsească un loc de muncă la Bălți sau Fălești,

oricum foarte multe familii sunt incomplete. Consideră că un primar trebuie să fie onest în relația cu alegătorii săi.

Cum reușiți să-i convingeți pe oameni să vă voteze?

Valeriu Bandalac: Pentru mine cetățeanul a fost mereu în prim-plan. Sunt convins de faptul că vei fi respectat doar dacă tu demonstrezi respect față de ceilalți. Am implementat unele proiecte reușite iar amplasarea geografică a localității ne avantajează. Limbenii Vechi este situat pe traseul ce leagă Glodeniul de raionul Fălești, suntem în apropiere și de orașul Bălți. Astfel, mulți oameni din localitate au avut posibilitatea să se angajeze în cadrul zonei economice libere din Bălți iar pentru aceștia angajatorul oferă transport. O altă parte din cetățeni activează în satul Albinețul Vechi, raionul Fălești unde este deschisă o întreprindere de montare a cablurilor pentru vehicule.

Aceste locuri de muncă îi determină pe mai mulți cetățeni să nu plece din sat?

Valeriu Bandalac: Oricum sunt multe familii incomplete. Este un semnal de alarmă faptul că la 1 septembrie în clasa întâi au mers 11 copii. În 2007, atunci când am venit în funcție, în cadrul liceului teoretic din Limbenii Vechi își făceau studiile 365 de elevi, veneau copii și din satele vecine. Între timp liceul a fost transformat în gimnaziu iar numărul elevilor a ajuns la circa 178. Chiar dacă școala este la autogestiune finanțarea se face per elev, adică lor tot le este greu. Grădinița de copii este subordonată APL și acolo condițiile sunt foarte bune.

Ce ar ajuta satele noastre să nu îmbătrânească?

Valeriu Bandalac: Cel mai important lucru ar fi crearea locurilor de muncă. Pentru a rămâne acasă cetățenii trebuie să fie motivați cu salarii decente.

Valeriu Bandalac: Cum ar trebui să fie un bun primar?

Valeriu Bandalac: În primul rând să aibă dorință de a munci, de a produce schimbări. Să ai respect față de cetățeni. Norocul meu este că am un colectiv extraordinar.

Despre CALM ce părere aveți?

Valeriu Bandalac: Cunosc activitatea CALM, este sindicatul nostru. Prin intermediul CALM am obținut multe rezultate ce sunt în beneficiul localităților. De exemplu, de câțiva ani banii din Fondul Rutier ajung în toate primăriile din RM. În ceea ce privește partea financiară, banii deja vin direct în conturile primăriilor, nu prin intermediul Consiliului raional. Din acest an 100% din impozitul pe salariul persoanelor fizice vine în primării. Participarea CALM-ului la dezbaterile proiectelor de lege este în avantajul primăriilor.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

IVAN PLUTĂ, PRIMAR AL SATULUI COBANI, RAIONUL GLODENI: „AM INITIAT UN PROIECT PENTRU A ASIGURA CU ALIMENTELE NECESARE MAI MULTE FAMILII SOCIAL-VULNERABILE”

Denumirea localității provine de la îmbinarea de cuvinte „cu bani”. Pe vremuri cei care doreau să treacă râul Prut spre Iași, Botoșani sau Suceava, ocolind vama, coborau la pescari, plăteau niscaiva bani și se porneau pe malul opus. Din interviul cu primarul Ivan Plută aflăm dacă copiii care au migrat în țări străine au grijă de părinții lor bătrâni de acasă, dar și ce fac autoritățile locale din Cobani pentru ca localitatea să aibă viitor.

Ce pot face autoritățile locale pentru satele noastre?

Ivan Plută: Dacă ar fi suficienți bani am putea dezvolta localitățile, am susține antreprenorii să-și dezvolte afacerile. În condițiile actuale facem atât cât putem, Recent, împreună cu o asociație obștească din Bălți și una din Cobani am inițiat un proiect pentru a asigura cu alimentele necesare pe perioada rece a anului 30 de familii social-vulnerabile și pentru bătrâni.

Acești bătrâni, probabil, au copii rătăciți undeva prin lume...

Ivan Plută: Sunt și mulți dintre cei care au plecat și prin intermediul unor asociații obștești sau a unor consăteni participă la întreținerea părinților de aici. În cadrul acestui proiect îi ajutăm pe oamenii singuratici.

De care rezultate obținute în cele două mandate sunteți mândru?

Ivan Plută: De majoritatea deoarece le-am făcut cu eforturi mari, cu susținerea consătenilor și a conducerii statului. Prin intermediul Fondului Ecologic am început construcția apeductului și a canalizării (pe o suprafață de 3,8 km). Din păcate, în ultimul an, din diverse motive Fondul

Ecologic nu a activat dar sperăm că lucrurile se vor schimba cât mai curând. În fața primăriei a fost amenajat un parc. Suntem unica primărie din raion în incinta căreia este instalat bustul lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Avem o intrare în sat foarte frumoasă, care pe timp de noapte este iluminată în culorile drapelului RM.

Ce vă doriți să realizați în acest mandat?

Ivan Plută: Să muncesc pentru binele satului. Vreau să finalizez reparația grădiniței, să renovăm Casa de Cultură care este construită în 1952. Am schimbat acoperișul, ușile, ferestrele dar mai este mult de lucru. Am înaintat devizul de cheltuieli necesar către unii deputați și miniștri, să se mai gândească și ei la nevoile noastre. Noi ceea ce putem aceea facem. Trebuie să reparăm mai multe drumuri, de lucru este.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

ILIE CALISTRU, PRIMAR DE CIUCIULEA, GLODENI: „OAMENII TREBUIE SĂ TRĂIASCĂ DECENT ÎN LOCALITĂȚILE LOR, PENTRU CĂ ACASĂ E CEL MAI BINE”

Ilie Calistru este primar la al doilea mandat în satul Ciuciulea, raionul Glodeni. Este recunoscător oamenilor din comunitatea sa pentru că participă la realizarea tuturor proiectelor din localitate. Astfel rezultatele sunt mai mari decât planifică autoritățile publice locale.

Cum a fost primul mandat de primar?

Ilie Calistru: Nu a fost atât de complicat deoarece am acumulat experiență în calitate de consilier local și raional. Oricum a fost o provocare fiindcă îmi doream să schimb real lucrurile în localitate și cred că am reușit. Avem 3500 de locuitori, sunt receptivi, activi, contribuie la implementarea tuturor proiectelor. De exemplu, cu susținerea proiectului Migrație și Dezvoltare am creat asociația de Băștinași „Ciuciulea –vatră de dor”. Astfel am construit un km de trotuare și în 2019 am fost premiați în cadrul Programului Bunelor Practici. Oamenii sunt foarte deschiși, contribuția lor fiind de trei ori mai mare decât suma la care ne-am așteptat. Mă bucură faptul că consătenii își doresc ca satul să aibă un aspect mai frumos.

De ce ar mai avea nevoie satul Ciuciulea?

Ilie Calistru: Nu avem canalizare. Cea din perioada sovietică de mult timp nu mai este funcțională. În patru ani am reușit să facem circa 8 km de apeduct. Avem proiectul tehnic al sistemului de canalizare și apeduct necesar pentru tot satul dar din cauza lipsei resurselor financiare nu am putut realiza sistemul de canalizare. Acum lucrăm la construcția apeductului, avem deja peste 450 de familii conectate, în 2015 doar 4-5 familii beneficiau de acest serviciu. Tot datorită dorinței oamenilor putem extinde aceste lucrări, lucru ce este de apreciat.

Cum vedeți viitorul satului Ciuciulea?

Ilie Calistru: Mi-i frică să recunosc dar tendința satelor este de a pieri, oamenii migrează masiv. Dacă în anii 90 doar câțiva cetățeni au migrat din localitatea noastră, acum un număr foarte mare de săteni pleacă cu tot cu familii. Doar în anul trecut 11 copii au părăsit gimnaziul și împreună cu părinții lor au plecat în Germania, Italia sau Spania. Doare faptul că pleacă oamenii tineri, cei care pot munci, rămânem fără cei mai ageri, de care statul are nevoie, în sate rămân vârstnicii și cei care încă nu au decis să plece. Cred că acest fenomen al migrației va continua dacă autoritățile centrale nu vor întreprinde niște acțiuni concrete.

Ce ar putea face autoritățile centrale?

Ilie Calistru: Toți vorbesc despre crearea locurilor de muncă, însă este nevoie ca acestea să fie bine plătite, deoarece majorând salariile și scumpind serviciile nu vom ieși din acest impas. Oamenii trebuie să trăiască decent în localitățile lor, pentru că suntem acasă iar acasă e cel mai bine.

Ce obiective aveți pentru acești patru ani de activitate?

Ilie Calistru: În primii patru ani de mandat am reușit să construim sistemul de iluminare stradală pe o lungime de 3,5 km. Avem finanțare din bugetul de stat pentru a extinde aceste lucrări cu încă 3 km. Ne propunem să continuăm lucrările la extinderea apeductului și, bineînțeles, la drumuri. Drumul de acces în localitate este de interes raional și de foarte mulți ani nu se reușește asfaltarea acestuia. În acest sens, Consiliul raional a votat pentru alocarea a două milioane de lei și sperăm să fie identificate și alte resurse pentru toate lucrările necesare. În rest, cu puținul pe care îl avem în buget facem ceea ce putem.

Aveți un festival în Ciuciulea...

Ilie Calistru: Încercăm să facem un festival în memoria băștinașilor care s-au dedicat satului. L-am denumit „Cântă armonică melodioasă”, în memoria regretatului profesor de muzică Anatolie

Boubătrân. Participă profesioniști și amatori, se cântă, se dansează sub ferestrele regretatului profesor care locuia în apropiere de Casa de Cultură.

Meșteri populari, oameni care au mai păstrat tradițiile mai sunt în satele noastre?

Ilie Calistru: Sunt foarte puțini, însă cei care au rămas se implică în activitățile culturale ale satului. Suntem înfrățiți cu două primării din România. Autoritățile din comuna Prundu Bârgăului din județul Bistrița sunt foarte receptive la problemele noastre și în ajunul sărbătorilor de iarnă ne-au făcut o donație în valoare de 9300 euro, bani cu care am procurat 54 de paturi cu saltele pentru două grupe dintr-o grădiniță, dar și patru complexe de joacă pentru ambele instituții preșcolare din localitate. Cu comuna Gălăuțas din județul Harghita, suntem la etapa schimbului de experiență și sperăm să avem o colaborare cât mai fructuoasă. Mai avem o înfrățire cu o primărie din Polonia, reprezentanții căreia participă la diverse evenimente culturale organizate de noi și ai noștri le-au făcut o vizită. Ne străduim să facem câte ceva pentru comunitate, este important ca lumea să fie cât de cât mulțumită de ceea ce realizăm.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

PRIMARUL ORAȘULUI LEOVA ALEXANDRU BUJOREAN: „AUTORITĂȚILE CENTRALE DIN ROMÂNIA PAR A FI ÎN SUBORDINEA PRIMARILOR ȘI NU INVERS”

Primarul orașului Leova Alexandru Bujorean, alături de alți aleși locali din Republica Moldova au revenit recent din România unde au participat la lucrările Consiliului Director al Asociației

Orașelor din România (AOR). Potrivit lui Alexandru Bujorean, asemenea evenimente ce reunesc primarii de pe ambele maluri de Prut sunt importante din mai multe puncte de vedere iar aleșii locali din Republica Moldova au ce învăța de la colegii lor care au acces la fonduri europene. De asemenea, aflăm de la primarul orașului Leova care este cea mai mare realizare a acestei vizite.

„Unele bune practici ar putea fi adaptate în condițiile localităților din Republica Moldova”

Am stabilit niște relații de prietenie cu reprezentanții Asociației Orașelor din România, sperăm că aceste întruniri vor genera unele înfrățiri și colaborări pe anumite proiecte. Am văzut unele bune practici în anumite domenii și ne vom gândi cum să le adaptăm în condițiile localităților noastre. Am observat că în Gura Humorului și, în general, în România se pune accent pe iluminatul stradal performant, adică pe corpuri de iluminat LED care generează economie dar și durabilitate deoarece au un termen de exploatare mai mare și este o investiție ce se răscumpără în timp. De asemenea, ne-au fost prezentate câteva modele de panouri solare, corpuri de iluminat pe bază de energie solară pe care am vrea să le testăm și noi. Ne-a impresionat și modul în care activează poliția comunitară care se află în subordinea primăriei și cum gestionează ei aceste procese prin intermediul unui centru modern de monitorizare cu zeci de camere instalate pe teritoriul orașului, sunt lucruri care ar putea fi făcute și la noi.

„Sunt cerințe mari față de Guvern și reprezentanții Executivului țin cont de părerea primarilor”

La Consiliul Director al AOR au participat și reprezentanți ai autorităților centrale din România. Pe lângă problemele cu care se confruntă primarii de acolo s-a vorbit despre posibilitatea de a implementa unele proiecte transfrontaliere sau între primăriile înfrățite, dar și despre atitudinea pe care ar trebui să o avem în relațiile bilaterale. Mi-a plăcut că autoritățile centrale din România par a fi în subordinea primarilor și nu invers. Sunt cerințe mari față de Guvern și reprezentanții Executivului țin cont de părerea primarilor, diferență mare în raport cu ceea ce se întâmplă la noi. Acolo primarii își pot permite să adreseze întrebări tranșante, principiale și nu se tem de anumite repercusiuni. Există o comunicare bună între APC și APL și aleșii locali nu sunt ignorați.

„Noi am vrea ca localitățile noastre să ajungă ca cele din România iar ei, la rândul lor, ar vrea ca comunitățile lor să arate ca cele din Germania sau din Marea Britanie”

La prima vedere ar părea că primarilor din România le este mai ușor deoarece au alte bugete și au posibilitatea de a accesa fonduri europene. Noi, din păcate, nu putem accesa fonduri de preaderare deoarece nu suntem țară-candidat. Totuși, probleme diferă după volum deoarece noi, de exemplu, am vrea ca localitățile noastre să ajungă ca cele din România iar ei, la rândul lor, ar vrea ca comunitățile lor să arate ca cele din Germania sau din Marea Britanie, în acest sens chiar și cerințele cetățenilor diferă. Chiar dacă au bugete mai mari, ei au și sarcini și obiective mai mari.

”Sper că această experiență va contribui la consolidarea noastră ca primari și, în general, a CALM-ului ca asociație”

Cred că cea mai mare realizare a acestei vizite a fost stabilirea unor relații de prietenie și de parteneriat cu primarii din Republica Moldova. Am făcut un schimb de păreri referitor la problemele comune pe care le avem, colegii care nu sunt la primul mandat ne-au împărtășit din experiențele lor. Am revenit acasă cu unele idei noi, despre cum am putea să realizăm anumite

lucruri la noi, așa cum s-a reușit în alte localități. Sper că această experiență va contribui la consolidarea noastră ca primari și, în general, a CALM-ului ca asociație.

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI KLAUS IOHANNIS CĂTRE PREȘEDINTELE CALM TATIANA BADAN: „NU UITĂM NICIODATĂ DE VOI”

Un grup de primari din Republica Moldova a participat la cea de-a XXIII-a sesiune a Adunării Generale a Asociației Comunelor din România (A.Co.R.). Evenimentul cu genericul „Satul românesc, parte integrantă a ruralului european” s-a desfășurat în perioada 16-19 februarie, la București și a fost moderat de președintele A.Co.R. Emil Drăghici. Alături de aleșii locali din cele două state, la lucrările Adunării Generale au participat președintele României Klaus Iohannis, premierul Ludovic Orban și viceprim-ministrul Raluca Turcan, miniștri și secretari de stat. Reprezentanții autorităților centrale de la București au răspuns la întrebările aleșilor locali și i-au asigurat de toată susținerea în procesul de dezvoltare a comunităților locale.

În alocuțiunea sa, președintele României Klaus Iohannis a felicitat A.Co.R pentru organizarea evenimentului, dar și pentru cele peste două decenii de activitate. **„Sunteți una dintre vocile reprezentative ale administrației românești iar forța Dvs este dată atât de faptul că administrați cu iscusință aproape jumătate din populația României, cât și de capacitatea de a acționa împreună pentru binele comun.”** Președintele a reiterat faptul că dezvoltarea comunităților locale nu poate fi realizată în absența fondurilor care nu doar că trebuie să fie suficiente pentru a acoperi nevoile de pe plan local, ci trebuie să aibă și o alocare predictibilă. Klaus Iohannis a vorbit despre programele de care beneficiază APL din România și

care aduc beneficii comunităților locale, dar și despre îmbunătățirea unora dintre acestea. „Accesarea fondurilor europene trebuie să constituie o prioritate pentru fiecare administrație din România iar mulți aleși locali au făcut lucruri admirabile cu acești bani. În altă ordine de idei, președintele de la Cotroceni a vorbit despre educație. „Copiii din mediul rural trebuie să beneficieze de aceleași condiții ca și cei care învață în marile orașe.”

Totodată, Klaus Iohannis a afirmat că este nevoie de a moderniza și a eficientiza AP. „APL trebuie să răspundă exigențelor actuale și să se afle mereu în slujba cetățeanului. Este absolut esențial ca transparența, integritatea, profesionalismul, corectitudinea și meritocrația să guverneze APC și APL, astfel încât calitatea vieții cetățenilor să se îmbunătățească iar serviciile oferite de instituțiile publice să fie la cel mai înalt nivel.” Președintele s-a arătat convins de faptul că satul românesc are un potențial uriaș de dezvoltare, adevăr despre care vorbesc și străinii care vizitează România. „Potențialul rural trebuie să fie pus în valoare mai bine și mai eficient”, a punctat președintele român. Klaus Iohannis i-a asigurat pe aleșii locali de tot sprijinul pentru a găsi împreună cele mai bune soluții, deoarece primarii sunt parte a procesului de modernizare.

Președintele CALM Tatiana Badan: „Credem că România și instituțiile Europene trebuie să se reorienteze spre stabilirea unui parteneriat strategic și direct cu autoritățile publice locale din Republica Moldova.”

Președintele CALM, copreședintele Consiliului Autorităților Locale din România și Republica Moldova Tatiana Badan a vorbit despre rolul satului, al comunei din Republica Moldova în păstrarea culturii, limbii și conștiinței naționale. „Anume în Republica Moldova înțelegi cu adevărat sensul cuvintelor marelui Lucian Blaga că „Veșnicia s-a născut la SAT ”! În Republica Moldova, anume satul moldovenesc este cel care a salvat și a păstrat limba, cultura, tradiția și conștiința națională. Trebuie să ajutăm satul să-și recapete viața”, a afirmat Tatiana Badan.

Potrivit Tatianeii Badan, abordările anterioare ale României și Uniunii Europene în raport cu Republica Moldova urmează a fi revăzute deoarece, în loc de progres, în ultimii ani Republica Moldova a cunoscut regres importate în majoritatea domeniilor: justiție, stat de drept, democrație locală etc. „Credem că a venit timpul ca România și instituțiile Europene să-și revizuiască abordarea în raport cu Republica Moldova și să se reorienteze spre stabilirea unui parteneriat strategic și direct cu autoritățile publice locale din Republica Moldova.” Președintele CALM a vorbit despre necesitatea creării unor programe speciale de dezvoltare /finanțare, cu acces direct pentru APL din RM sau acordarea accesului la programele existente ale UE destinate dezvoltării regionale și locale, în comun cu APL din România și alte țări ale UE.

„Dvs, cei care sunteți deja în acest spațiu al Uniunii Europene, vă rugăm să ne susțineți, ca prin intermediul Consiliului Autorităților Locale din România și Republica Moldova să promovăm interesele APL pentru a aduce statul nostru mai aproape de Uniunea Europeană.” La rugămintea Tatianeii Badan adresată președintelui României de a nu uita de autoritățile locale din Republica Moldova, Klaus Iohannis a afirmat că niciodată nu uită de noi.

Directorul executiv al CALM Viorel Furdui: „Ne dorim să fie identificate unele posibilități de a ține cont de poziția celor care reprezintă comunitățile locale”

La întrevvedere primarilor cu premierul interimar al României Ludovic Orban, directorul executiv al CALM Viorel Furdui a vorbit despre dimensiunea locală a relațiilor România-Republica

Moldova. „Apreciam foarte mult suportul de care beneficiază în ultimii ani colectivitățile locale din Republica Moldova. În același timp, am dori să atragem atenția asupra faptului că nu întotdeauna suntem bine înțeleși și nu întotdeauna vocea autorităților locale este bine auzită. Încă din 2013, împreună cu Asociația Comunelor din România am creat Consiliul Autorităților Locale din România și Republica Moldova, prin intermediul căruia vrem să se înțeleagă mai bine care sunt realitățile din Republica Moldova, ceea ce credem că poate avea efecte pozitive asupra dezvoltării locale.”

Directorul executiv al CALM a fost de părere că tot suportul României destinat Republicii Moldova trebuie să fie condiționat de reforme reale, de luptă adevărată cu corupția, prin focusarea atenției către nevoile autorităților publice locale. „Ne dorim foarte mult ca vocea APL să fie ascultată în elaborarea politicilor României ce vizează Republica Moldova, să fie identificate unele formate și posibilități de a ține cont de poziția celor care reprezintă comunitățile locale. Este important să fim auziți atunci când se elaborează programe pentru Republica Moldova, când sunt puse în discuție problemele din statul nostru pentru a nu ajunge în situația de a constata că oamenii nu cunosc despre sprijinul pe care îl acordă România Republicii Moldova.”

Premierul României Ludovic Orban: „Ne interesează să susținem proiectele comunităților locale și administrațiilor locale din RM”

Premierul României Ludovic Orban a menționat că se cunoaște foarte bine care este situația în Republica Moldova. „Ne interesează, într-o măsură foarte mare, să putem să susținem proiectele comunităților locale și administrațiilor locale din RM. Ne gândim la un mecanism care să ajute localitățile din România înfrățite cu localități din Republica Moldova, să poată să aibă finanțările necesare pentru a implementa proiectele convenite cu primarii din Republica Moldova.”

Potrivit vicepreședintelui A.Co.R., primarul comunei Cumpăna, județul Constanța Mariana Gâju, la Adunarea Generală a A.Co.R au fost prezenți președintele României, premierul și reprezentanții Guvernului „pentru că acolo sunt deciziile politice pe care noi trebuie să le aplicăm întocmai în teren.” Despre aleșii locali din Republica Moldova Mariana Gâju a spus că îi întâlnește în România, dar și în instituțiile Europene, zbatându-se pentru ca Uniunea Europeană să accepte prezența Republicii Moldova în rândurile sale.

În cadrul Adunării Generale a A.Co.R a avut loc și secțiunea dedicată evidențierii persoanelor cu activitate îndelungată în domeniul administrației publice locale din România și Republica Moldova. Primarul orașului Criciova Valentin Guțan a obținut distincția "Cel mai longeviv primar al orașelor din Republica Moldova", iar primarul satului Budești, Municipiul Chisinau Nina Costiuc a obținut premiul "Cel mai longeviv primar al satelor și al comunelor din RM".

Evenimentul de la București s-a desfășurat sub patronajul președintelui României Klaus-Werner Iohannis. Klaus Iohannis a fost primar al orașului Sibiu din 2000 și până în 2014, când a fost ales președinte al României.

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

PRIMARI DIN REPUBLICA MOLDOVA PREMIAȚI CU CEA MAI ÎNALTĂ DISTINCTIE DIN PARTEA ASOCIAȚIEI COMUNELOR DIN ROMANIA!

Doi primari din Republica Moldova au fost premiați în cadrul Adunării Generale a Asociației Comunelor din România.

Primarul orașului Criciova Valentin Guțan a obținut distincția "Cel mai longeviv primar al orașelor din Republica Moldova" fiind ales local începând cu anul 1987 și până în prezent.

Primarul satului Budești, Mun Chisinau Nina Costiuc a obținut premiul "Cel mai longeviv primar al satelor și al comunelor din RM" (1980-1985 și începând cu anul 1995).

Menționăm că un grup de primari ai CALM participă în perioada 16-19 februarie la A XXIII-A SESIUNE ORDINARĂ A ADUNĂRII GENERALE A ASOCIAȚIEI COMUNELOR DIN ROMÂNIA.

Alături de aleșii locali, la evenimentul ce a avut loc la București au participat președintele României Klaus Iohannis, prim-ministrul României Ludovic Orban, miniștri și secretari de stat.

Ana Moraru, serviciul de comunicare al CALM

PREȘedintele EXECUTIV AL ASOCIAȚIEI ORAȘELOR DIN ROMÂNIA IONEL CHIRIȚĂ: „VOM SOLICITA GUVERNULUI ROMÂNIEI SĂ CREEZE UN MECANISM EFICIENT DE SUSTINERE A COMUNITĂȚILOR LOCALE DIN REPUBLICA MOLDOVA”

La invitația Asociației Orașelor din România (AOR), 18 primari de orașe din Republica Moldova, membri ai CALM, au participat în perioada 5-8 februarie 2020 la lucrările Consiliului Director al AOR. Evenimentul a avut loc în orașul Gura Humorului, România. În cadrul unui interviu pentru calm.md, președintele executiv al Asociației Orașelor din România Ionel Chiriță ne spune de ce AOR și CALM pledează pentru susținerea necondiționată a comunităților locale din Republica Moldova prin investiții directe din partea Guvernului României, dar și care este importanța colaborării dintre structurile asociative din cele două state.

Subiectul principal ce vizează Republica Moldova a fost ca Guvernul României să finanțeze programe, proiecte destinate comunităților locale...

Ionel Chiriță: Cu reprezentanții CALM ne-am întâlnit de mai multe ori. Acum, la Gura Humorului, nu am făcut decât să concretizăm unele dintre ideile pe care Asociația Orașelor din România și Congresul Autorităților Locale din Moldova le-au tot discutat în ultimul an și credem că e momentul să avem o voce comună, hotărâtă, pentru a cere celor două Guverne să facem pași concreți pentru a ajuta prin realizarea unor investiții de interes local unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova. Avem o bogată experiență a unor primari de succes din România care au confirmat în orașele pe care le reprezintă că administrația românească este pe un parcurs bun și vrem să facem acest transfer de bune practici către orașele, comunele, dar chiar și municipiile din Republica Moldova, deoarece în asociația noastră sunt multe orașe care au o populație mai mare decât în unele municipii din Republica Moldova.

Atât președintele României Klaus Iohannis, dar și Ambasadorul României în Republica Moldova Daniel Ioniță au vorbit mai devreme despre necesitatea de a investi în proiecte concrete, la nivel local. Declarațiile au fost făcute în rezultatul publicării rezultatelor unor sondaje de opinii potrivit cărora cetățenii Republicii Moldova nu prea cunosc despre nenumăratele investiții pe care le face România în statul nostru...

Ionel Chiriță: Mă bucur că indiferent de zonă, fie cea a structurilor asociative, cum este cazul Asociației Orașelor din România, fie a Președinției României sau Ministerului de Externe și, sigur, a Guvernului României, străbat aceleași idei. De fapt, ajutând unitățile administrativ-teritoriale din Republica Moldova, Asociația Orașelor din România, prin vocea mea, spune acum că nu facem decât să ne ajutăm noi pe noi, să ne susținem frații noștri de dincolo de Prut. Este clar că putem face acest lucru, de aceea noi vom solicita Guvernului să găsească soluția financiară și împreună cu structurile asociative din România: Asociația Orașelor, Asociația Municipiilor și Asociația Comunelor, împreună cu Congresul Autorităților Locale din Moldova să putem crea un mecanism eficient care să fie adresat direct comunităților locale, pentru a aduce plus valoare în viața comunităților pe care primarii din Republica Moldova le reprezintă.

De ce în toată această ecuație este nevoie de asociațiile reprezentative?

Ionel Chiriță: În primul rând, pentru că structurile asociative pot fi garantul unei obiectivități și a unei corectitudini în modul de dirijare a investițiilor și a cheltuirii banului public. Pe noi ne interesează să transformăm acești bani în obiective care să reprezinte nevoile reale ale comunităților din Republica Moldova. De asemenea, suntem interesați în elaborarea unor proceduri corecte și la un cost rezonabil, dacă se poate chiar un cost cât mai mic pentru a putea realiza mai multe obiective de investiții, mă gândesc la grădinițe, creșe, drumuri, canalizări, la alte multe lucruri de care comunitățile locale din Republica Moldova au nevoie. Sigur că și în România sunt multe dintre comunele și orașele noastre care au nevoie de astfel de investiții.

Cum au reacționat la propunerile Dvs reprezentanții autorităților centrale din România prezenți la evenimentul organizat de AOR la Gura Humorului?

Ionel Chiriță: Sigur că nu i-am luat prin surprindere. Inițiativa de a colabora cu comunitățile din Republica Moldova nu este o noutate în relațiile AOR cu Guvernul și cu alte structuri de putere din România. Nu au decât să reacționeze pozitiv pentru că toată lumea înțelege că atât în stânga cât și în dreapta Prutului sunt niște comunități ce aparțin aceluiași spațiu cultural și istoric vechi românesc. Când trecem Prutul ne întoarcem de acasă –acasă și astfel nu am face decât să ne ajutăm noi pe noi.

Vă mulțumim!

Sursa: www.calm.md

PRIMARUL ORAȘULUI BUCOVĂȚ MARIANA DÎMCENCO „N-AM ȘTIUT CĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA MAI SUNT OAMENI ATÂT DE PRIETENOȘI ȘI SĂRITORI LA NEVOIE”

Începutul lunii februarie a fost unul de bun augur pentru primarul orașului Bucovăț Mariana Dîmcenco. A petrecut patru zile în compania unor colegi primari din Republica Moldova și România. A cunoscut cum funcționează APL din Gura Humorului, cum a construit un primar cu mai multă experiență relația cu subalternii săi dar și ce proiecte pot aduce venituri în bugetele locale.

Cum a fost experiența trăită la Gura Humorului?

Mariana Dîmcenco: La Gura Humorului am avut întrevederi cu consilierii locali, cu primarul și viceprimarul orașului. Am adresat nenumărate întrebări și am primit răspunsuri, am vizitat mai multe obiective, ne-au arătat bunele lor practici. Mi-a plăcut cât de deschiși sunt colegii noștri din România în relațiile cu cetățenii, dar și în raport cu angajații primăriei. La noi e un pic altfel, un subaltern se supără dacă îi faci observație, la ei aceste abordări sunt acceptate ca pe ceva pozitiv, astfel ai șansa să crești din punct de vedere profesional.

Ce v-a impresionat cel mai mult în cadrul acestei vizite?

Mariana Dîmcenco: Cred că e important să menționez că noi nu avem munții și zonele de odihnă pe care le au ei și care atrag mulți turiști chiar și în această perioadă rece a anului. În zona de odihnă din Gura Humorului a fost construit un bazin care activează vara și iarna, acesta fiind la

balanța primăriei aduce venituri în bugetul local. Este important faptul că au și alte venituri, nu doar cele de la stat și astfel pot implementa mai multe proiecte care sunt în beneficiul localității.

Cum credeți, în Bucovăț ce ați putea realiza pentru a spori bugetul?

Mariana Dîmcenco: Ar fi binevenită o sală de sport deoarece nu este atât de comod pentru cetățeni să se deplaseze la Strășeni sau Chișinău. Noi avem un centru de tineret care este frecventat nu atât de des de elevi. Cred că am avea nevoie de o zonă de odihnă unde am putea să-i motivăm pe cetățenii de toate vârstele să vină pentru a petrece timpul într-un mod util dar și plăcut. Localitatea noastră este destul de micuță și nu știu dacă am putea să construim ceva mai mare.

Ați reușit să stabiliți unele relații cu colegii primari din România sau Republica Moldova?

Mariana Dîmcenco: Da, bineînțeles. Despre colegii din Republica Moldova pot să spun că cam toți mi-au devenit prieteni și frați. Mi-am dat seama că voi putea găsi răspuns la orice întrebare, mai ales că la evenimentul de la Gura Humorului au participat și primari cu mai multe mandate. M-a impresionat foarte mult faptul că au fost prietenoși și gata să te ajute. N-am știut că la noi în republică mai sunt oameni atât de deschiși și săritori la nevoie. După aceste patru zile m-am întors acasă cu o energie debordantă.

Vă mulțumim!

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

CALM FATĂ ÎN FATĂ CU CONDUCEREA ROMÂNIEI: ESTE NEVOIE DE O NOUĂ ABORDARE ȘI MAI MULT SUPTOR DIRECT PENTRU APL DIN RM!

O echipă de primari din Republica Moldova a revenit recent de la București, acolo unde a avut loc Adunarea Generală a Asociației Comunelor din România. La evenimentul ce a durat patru zile au participat și reprezentanții autorităților centrale care au răspuns la întrebările aleșilor locali și i-au asigurat de toată susținerea. În cadrul emisiunii „La Înălțime cu CALM” aflăm de la președintele României Klaus Iohannis în ce condiții pot fi dezvoltate comunitățile locale dar și care sunt realitățile din comunele românești; premierul Ludovic Orban răspunde la întrebările directorului executiv al CALM Viorel Furdui privind modalitățile de dezvoltare a relațiilor de parteneriat dintre autoritățile locale din cele două state, iar președintele CALM Tatiana Badan explică de ce trebuie salvate satele noastre.

De asemenea, aflăm de ce primarul comunei Parva, județul Bistrița-Năsăud Ioan Strugari consideră că în actualele condiții RM nu prea are mult viitor; vicepreședintele ACoR, primarul comunei Cumpăna, județul Constanța Mariana Gâju va vorbi despre proiectele pe care dorește să le implementeze împreună cu cele șapte localități înfrățite din RM, iar Nicolae Pandeia, primarul comunei Ștefan cel Mare, județul Călărași ne va spune ce își mai doresc oamenii atunci când în comunitate au toată infrastructura necesară. Emisiunea „La Înălțime cu CALM” este transmisă în fiecare zi de sâmbătă, de la ora 10.00, la EcoFM, în fiecare zi de duminică, de la ora 14.10, la Jurnal FM și în fiecare zi de luni, de la ora 08.00 (în reluare de la ora 22.00), la postul de radio Vocea Basarabiei.

Toate edițiile anterioare le găsiți pe www.calm.md

Vă mulțumim pentru că alegeți să fiți „La Înălțime cu CALM”! Oamenii informați sunt puternici! Emisiunea poate fi audiată la următorul link:

<http://calm.md/libview.php?l=ro&idc=66&id=5936&t=/SERVICIUL-PRESA/Comunicate/CALM-fata-in-fata-cu-conducerea-Romaniei-este-nevoie-de-o-noua-abordare-i-mai-mult-suport-direct-pentru-APL-din-RM>

"RM TREBUIE SĂ HOTĂRASCĂ ÎNTR-UN TERMEN FOARTE SCURT DACĂ VREA ÎN UE SAU VREA ÎNAPOI ÎN SPAȚIUL EURO-ASIATIC PENTRU CĂ VOR FI ANI, DAR NU MULȚI, ÎN CARE SE VA INVESTI ACOLO DUPĂ CARE ACEST PROCES VA FI BLOCAT, ATÂT TIMP CÂT NOI VREM DE LA EUROPA DOAR BANII, VREM DE LA ROMÂNI DOAR BANII, DAR NU VREM ȘI NIȘTE REGULI CLARE DE JOC."

Care sunt realitățile din statul nostru văzute prin ochii unui ales local din România? În ce condiții Republica Moldova ar putea avea viitor? De ce unii cetățeni români nu sunt de acord ca autoritățile din țara lor să mai investească în stânga Prutului? În ce condiții ar putea coopera APL din cele două state? La acestea și alte întrebări aflăm răspunsul din interviul cu primarul comunei Parva, județul Bistrița-Năsăud Ioan Strugari.

Ce credeți despre prezența grupului de primari din Republica Moldova la Adunarea Generală a Asociației Comunelor din România?

Ioan Strugari: În primul rând, noi suntem cu câteva etape în fața Dvs, lucru care se vede și în felul în care știm să gestionăm anumite tipuri de proiecte mari, de milioane de euro. Cred că unul dintre marile noastre avantaje este că am fost geostrategic așezați în altă parte a Europei față de Dvs, cei de peste Prut. Cred că acest fapt a motivat și Uniunea Europeană să ne accepte cu bunele și cu relele noastre, mult mai ușor decât pe Dvs. Astăzi suntem la o altă etapă, la 12 ani de la aderarea României la UE iar lucrurile se schimbă în bine. Totodată, văzând ce se întâmplă în Republica Moldova cred că aceasta nu are prea mult viitor dacă nu se schimbă, în primul rând, gândirea cetățenilor față de lideri, de autorități. Am văzut acolo un popor foarte umil, care știe să plece capul. Cred că moldovenii de peste Prut trebuie să aibă mai multă demnitate, să-și aleagă oamenii de care au nevoie, care să-i reprezinte cu devotament și cu dragoste pentru ei și lucrurile se vor schimba.

Frica aceasta a intrat în măduva oaselor pentru că, așa cum ați spus și Dvs, cetățenii din stânga Prutului au trecut prin vitregii mai mari decât cei din dreapta Prutului...

Ioan Strugari: Marea „minune” este că încă nu au dispărut cei care aplecau acolo capetele. Indiferent dacă Dvs cunoașteți sau nu, în RM încă mai există acele tipuri de constrângeri, prin toate metodele posibile, mai ales asupra aleșilor locali, astfel încât ei să fie subordonați unor clanuri politice.

Pe Dvs ce v-a motivat să veniți în RM?

Ioan Strugari: Sunt primul primar din România care am semnat un act de înfrățire cu o localitate din Republica Moldova: Telița, Anenii Noi. Apoi, mai mulți primari din RM mi-au scris iar eu am fost să-i vizitez. În general, m-am dus în zona Nistrului, de la Anenii Noi spre Bulboaca, Șerpeni. Am găsit oameni prea frumoși, prea buni, prea deschiși, prea ospitalieri, dar și cu sentimentul acesta de a fi cu capul plecat în fața tuturor.

De ce sunt importante aceste acte de înfrățire?

Ioan Strugari: Pentru că vrem să ne recunoaștem noi între noi. Din nefericire, în unele comune am fost primiți cu foarte mult scepticism și ni s-a spus că noi suntem răi, că v-am bătut și să nu mai avem ce căuta prin localitate. Cred că e vorba de spălarea creierului prin diverse metode care persistă și la generația tânără, din nefericire.

Spuneați că primarii din România au această experiență de a lucra cu proiectele mari. Din păcate, primarii din RM nu prea au avut această șansă pentru că nu suntem membri ai UE și nici nu avem acces la asemenea proiecte. Ar putea aleșii locali din România să-i ajute pe colegii lor din stânga Prutului cu expertiză, consultanță etc?

Ioan Strugari: Suntem deschiși să ajutăm pe partea de management și implementarea proiectelor dacă se vor identifica sursele de finanțare iar Guvernul Dvs nu va schimba regulile de joc pentru că acolo, la Dvs, din câte văd eu, proiectele se iau pe ochi frumoși, pe ascuns, total netransparent. În timp ce la noi sunt fonduri europene care indiferent de ce culoare politică ai, indiferent cum te cheamă, dacă ai un proiect consolidat, bine pus la punct din punct de vedere tehnic și financiar, nu ai nici un impediment să nu câștigi.

Pentru comunitățile din RM ar fi o mare șansă ca împreună cu comunitățile înfrățite să poată avea acces la aceste fonduri europene...

Ioan Strugari: În primul rând, RM trebuie să hotărască într-un termen foarte scurt ce vrea. Vrea în Uniunea Europeană sau vrea înapoi în spațiul eurasiatic pentru că vor fi ani, dar nu mulți, în care se va investi acolo după care acest proces va fi blocat, atât timp cât noi vrem de la Europa doar banii, vrem de la români doar banii, dar nu vrem și niște reguli clare de joc. Lucrul acesta nu poate continua la nesfârșit pentru că nu mi se pare corect mie, ca cetățean român, să finanțăm atâția bani acolo, inclusiv pentru cei care au cetățenie română cu domiciliul în localitățile noastre, să aibă aceleași drepturi ca și noi iar când mergem la voi ei neagă total că sunt români.

Vă mulțumim!

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM

GEORGE DAMIAN, PRIMARUL COMUNEI CIUGUD, JUDEȚUL ALBA: „CÂND MERGEM ÎN REPUBLICA MOLDOVA ȘI VEDEM CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎNTELEGEM CĂ AR TREBUI SĂ NE REAȘEZĂM GÂNDURILE ȘI VIZIUNILE”

Despre realizările primarului comunei Ciugud din județul Alba s-a scris foarte mult atât în România, cât și în alte țări europene. Această localitate poate concura cu oricare alta din Europa și e foarte posibil ca la multe capitale să dețină întâietatea. În ultimii 20 de ani populația din Ciugud a crescut de la 2600 la peste 3200, mulți dintre ei venind de la Alba Iulia, București sau din afara României. Aceste realități au devenit posibile datorită absorbției fondurilor europene și clarviziunii primarului George Damian. L-am întâlnit la București, la lucrările Adunării Generale a Asociației Comunelor din România, acolo unde a participat și un grup de primari din Republica Moldova.

Comuna Ciugud este o excepție de la regulă sau există o tendință generală de dezvoltare a satelor din România?

George Damian: Cu siguranță este o tendință generală. Apartenența noastră la spațiul european a făcut posibil ca după anul 2007, cu apariția fondurilor europene dar, mai ales, datorită direcției europene pe care au luat-o instituțiile românești locale, centrale și regionale, lucrurile au început să se dezvolte după o anumită strategie. Plecând de la aceste considerente, automat statul și guvernele au venit, pe lângă banii europeni, cu programe naționale de susținere a satului românesc și astfel am putut asista ca în aproape fiecare sat din România să se întâmple ceva: se fie asfaltată o stradă, să fie construită o rețea de apă, de canalizare, să fie reabilitate școlile, în așa fel încât viața oamenilor să se schimbe în bine, iar satul românesc să devină mai atractiv. Mai mult decât atât, începând cu anul 2018 putem spune că satul românesc a beneficiat de o altă abordare a ceea ce înseamnă media românească. Considerăm că momentul în care am celebrat Centenarul Marii Uniri a fost unul de răscruce, în care ne-am trezit la realitate, s-a renăscut în noi

mândria că suntem români și că, de fapt, nu trebuie să punem pe masă doar ce avem rău, ci trebuie să scoatem în față ceea ce avem bun. Avem foarte multe lucruri bune cu care trebuie să ne lăudăm și nu le putem lăsa în derizoriu. Cred că acesta a fost momentul de răscruce în ceea ce privește mediatizarea satului românesc și, implicit, a Ciugudului.

La Adunarea Generală a Asociației Comunelor din România s-a vorbit, în general, doar despre problemele satului românesc...

George Damian: Este firesc, deoarece atunci când ne întâlnim cu reprezentanții Guvernului, cu șeful statului nu ne lăudăm, ci prezentăm problemele cu care ne confruntăm și căutăm împreună soluțiile pentru rezolvarea lor. Avem și momente în care premiem cele mai bune soluții dar, în general, este o Adunare Generală lucrativă în care noi culegem problemele din teritoriu, le centralizăm și le expunem mai marilor țării.

Ce reprezintă prezența echipei de primari din Republica Moldova la această Adunare Generală a Comunelor din România?

George Damian: Ei au venit la noi acasă, așa cum noi atunci când mergem în Republica Moldova tot acasă suntem. Sunt frații noștri și mi se pare normal ca atunci când ai o bucurie, când ai o celebrare în familie, frații să fie cei care se așază întâi la masă.

Mulți primari din Republica Moldova își pun speranța în colegii lor din dreapta Prutului. Acest lucru responsabilizează, deranjează poate...

George Damian: Noi după Revoluție ne uitam spre Vest și ne bucuram când un primar din Franța sau de undeva din Vestul Europei venea să ne sprijine cu o vizită sau cu o idee. **Vizitele noastre sunt infinit mai importante în Republica Moldova pentru că mergem la frații noștri, vorbim aceeași limbă, avem aceeași istorie, aceleași rădăcini, tradiții, avem același cânt, același plâns. Mi se pare normal ca noi să venim spre primarii din RM și să întreprindem împreună proiecte care să aducă o viață mai bună acolo.** Pe de altă parte, plecăm de la ideea de frăție, ceea ce înseamnă să-ți ajuți fratele, indiferent cât și indiferent când. Frăția nu se măsoară în cât i-am dat, cât am primit, se măsoară doar în sentimente, credință, iubire și iertare. Putem să discutăm la infinit despre neînțelegeri, alte orientări, dar cred că este important să vedem esența.

Cu susținerea financiară a Guvernului de la București au fost renovate aproape o mie de grădinițe din Republica Moldova, instituții școlare, clădiri cu valoare arhitecturală și istorică, mii de studenți basarabeni beneficiază de burse etc. Credeți că este loc de mai bine?

George Damian: Întotdeauna se poate mai mult însă este nevoie și de voință, dar și de multă cooperare. E ca și în familie, oricâți bani ai avea ai impresia că nu sunt destui. Întotdeauna crezi că problemele tale sunt mai mari decât ale celui de dincolo sau ale fratelui tău. Când însă mergem acolo și vedem ce se întâmplă înțelegem că ar trebui să ne reaşezăm gândurile și viziunile.

Președintele Klaus Iohannis spunea recent că România va investi mai mult în proiecte la nivel local, fără implicarea autorităților centrale de la Chișinău...

George Dămian: Sunt de acord și cred că ar trebui să dezvoltăm parteneriate. Să se finanțeze parteneriate între comunele din România și cele din Republica Moldova pentru că astfel se întăresc relațiile noastre de frăție, de prietenie, de colaborare și nu sunt doar niște bani trimiși

acolo, eu cred foarte mult că în tot ceea ce facem în viața noastră trebuie să investim foarte mult suflet.

Vă mulțumim!

Ana Moraru, Serviciul de Comunicare al CALM